

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. De modo syllogistico directè, & indirectè, vtiliter, & inutiliter
concludente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

duntaxat vnus, videlicet medium, prædicati dignitatem occupet, antequam ventum sit ad conclusionem.

C A P V T III.

De modo Syllogistico directè, & indirectè, vtiliter, & inutiliter concludente.

24 **M**odus syllogisticus est apta dispositio terminorum secundum quantitatem, & qualitatem, à quibus forma & figura abstrahunt; vnde in hoc à modo differunt. Porro quantitas in quauis figura quadruplex esse potest: aut enim præmissæ ambæ vniuersales sunt, aut ambæ particulares, aut maior vniuersalis, & minor particularis, aut è conuerso minor vniuersalis, & maior particularis. Qualitas etiã præmissarum, qua nimirum affirmant, & negant, sensu in tempore explicato, eadem ratione quadrupliciter fini potest. Quadruplex autem quantitas cum quadruplici qualitate combinata sexdecim modos in quauis figura variat; quatuor enim quater ducta sexdecim sūt, at ter sexdecim quadraginta octo deducunt; vnde in tribus figuris totidem modis præmissæ variantur: porro ex iisdem præmissis vna sola conclusio directæ colligi potest: quare si tot nobis præmissæ variari possunt, quot enumerati sunt, totidem erunt conclusiones directæ ac proinde totidem modi syllogistici qui directè concludant.

25 **R**oges, cur ex iisdem præmissis diuersæ conclusiones directæ oriri non possint, sicut è conuerso eadem conclusio directæ ex diuersis oritur præmissis? Respondeo, conclusionem nasci ex præmissis vi mediij, quod, cum multiplex esse possit respectu vnus conclusionis, præmissas multiplicare potest. Quod autem eadem præmissæ eodem semper modo concludant, ex eo oritur, quod iisdem extremis præmissæ, & conclusio constare debeant: quare, si præmissæ sint eadem, eadem erunt extrema præmissæ, ac proinde conclusa: vnde conclusio tantum variari poterit, penes directam, aut indirectam combinationem extremorum quibus gaudet.

26 **E**x quadraginta octo modis directis quatuordecim tantum vtilis sunt, & vi formæ concludunt, reliqui triginta quatuor inutiles sunt. Modos vtilis his versiculis B. Thomas opusc. 48. tract. de syllogismi capite 8. & communiter cæteri dialectici complectuntur.

*Barbara Celarent Darij Ferio Baralipon
Celantes Dabitis Fapesmo Frisefomorum,
Cesare Camestres Festino Baroco Darapi
Felapton Disamis Datisi Bocardo Ferison.*

Vt autem quantitatem, & qualitatem cuiusque modi intelligas, in memoriam reuocari debent ij versiculi, Asserit A. negat E. sunt vniuersaliter ambo: asserit I. negat O. sunt particulariter ambo: habent enim in his modis locum: quare hic syllogismus, omne risibile est rationale, omnis homo est risibilis, ergo omnis homo est rationalis est in Barbara: & hic syllogismus, omne animal est viuens, aliquis homo est animal, ergo aliquis homo est viuens, est in modo regis Darij: cæterorum etiam modorum paradygmata cuius erunt in promptu, dummodo vim quatuor illarum vocalium attingat. Rursus aduertendum, in Baralipon quartam syllabam & in Frisefomorum tum quartam, tum etiam quintam haud esse modales, sed solius metri causa apponi. Priores nouem modi ad primam attinent figuram, & ex nouem quatuor primi directè concludunt; cæteri quinque tan-

P. Lyncei Philosophia. Tom. I.

tum indirectè. Quatuor modi sequentes ad secundam, & sex postremi ad tertiam figuram spectant.

27 **V**t verò non solum in arguendo quid sequi, verum etiam quid fugere debeas, præ oculis habeas, omnes modos inutiles ad hos verius redege.

*Bibulus & Colophon Priami Enterpeque canora
Laertes Carochos Lepontos dulce Moreton,
Icteros, atque Oriō Rophalon, flammansque piropos,
Balsama, Virgiliy, Paridis, quibus adde Mylacrin
Et Venerem, Prologon, magnum Xenophonta, &
Homerom;*

*Philopolin Monachon polypo gelidumque Phileon
Mamertes Polemon Monocor Libitina Megara*

Melobosis Corydon Philocor, Latomosque Philemon,

Ex his modis inutilibus duodecim priores, primis tribus versibus contenti, ad primam figuram spectant. Duodecim sequentes tribus versiculis sequentibus comprehensi ad secundam attinent. Decem verò posteriores duobus postremis versiculis cohibiti tertiæ figuræ sunt proprii. Pro quorum luce, & intelligentia regulæ pro vtilibus traditæ obseruari debent; & insuper nulla epithetorum, seu adiectiuorum, aut coniunctionum est habenda ratio.

C A P V T IV.

Alij quinque modi vtilis adduntur.

28 **P**raeter vnde viginti modos vtilis, versibus illis Barbara, Celarent, &c. comprehensos, & communiter in scholis circumferri solitos, ipse alios quinque haud minus vtilis à quibusdam Summularum antiquorum relatos, atque reiectos, à neotericis verò penitus omisos adstruere non dubito; quos sequenti carmine complector.

Thersandros Phalaris Pelago Centauro & Arestor,
De his tria mihi probanda sunt: primum, quinque illos vtilis esse, & à cæteris distingui: Secundum, plures non reperiri: tertium, eos omnes excepto Pelago mixtos esse, & partim directos, partim indirectos, quod iam spectat ad quæstionem de vocabulo.

29 **V**t autem à Phalari incipiam, v. g. omnis homo est rationalis, omne risibile est homo, ergo aliquod risibile est rationale, is quidem ad concludendum vtilis est, vt intuiti per se constat, vtque apparet ex regula illa dialectica, quoties infertur subalternans, rectè inferri poterit subalternata: syllogismus autem Phalaricus à Barbarico non differt nisi in sola conclusione, quæ in illa est subalternata & particularis, & in hoc subalternans, & vniuersalis: igitur non minus vtiliter Phalaris quam Barbara concludit. Quod autem sit diuersus à reliquis modis hucusque assignatis probatur: quoniam, si cum aliquo recurreret, & esset idem, maximè cum Barbara, aut Baralipon: non cum Barbara; tum quia diuersa conclusio, diuersum modum efficit, vt ex Barbara & Baralipon apertè constat: at conclusio Barbarica & Phalarica diuersæ sunt, cum alia sit vniuersalis, alia particularis: tum secundo & magis efficaciter, quia cum loco conuersæ infertur propositio conuertens, diuersus modus resultat esto præmissæ sint eadem, vt omnes modi indirecti demonstrant: quoties igitur loco subalternantis infertur subalternata, sicut in Phalari ad Barbaram comparata vsu venit, diuersus existet modus: conuenientia est perspicua, siquidem subalternans, & subalternata plus differunt, quam conuertens, & conuersa, spectatis vtrarumque generibus, cum illæ in quantitate necessario differant, & altera sine altera possit esse vera, aut falsa,